

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
на съдиите Димитър Гочев, Иван Григоров и Маргарита Златарева

Относно § 5 ЗИДЗСВ в частта на чл.27, ал.2 ЗСВ, свързана с правомощията спрямо ВКС, ВАС, ВКП и ВАП, § 7 ЗИДЗСВ в частта на чл.30, ал.2 ЗСВ за думите “за всички длъжности” и § 54 ЗИДЗСВ в частта на чл.171, ал.2 ЗСВ за думите “срещу всички”

С § 5, т.4 от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ЗИДЗСВ) в частта на чл.27, ал.2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), § 7 ЗИДЗСВ в частта на чл.30, ал.2 ЗСВ и § 54 ЗИДЗСВ в частта на чл.171, ал.2 ЗСВ се дава възможност на министъра на правосъдието и правната евроинтеграция да прави предложения до Висшия съдебен съвет, свързани с назначаване, повишаване, понижаване, преместване, освобождаване и възбуждане на дисциплинарно производство, и да изразява мнение по направени за това предложения от други лица за всички длъжности на съдии, прокурори и следователи от правораздавателната система, включително за магистратите от Върховен касационен съд (ВКС), Върховен административен съд (ВАС), Върховна касационна прокуратура (ВКП) и Върховна административна прокуратура (ВАП). Той има право дори да предлага на Висшия съдебен съвет назначаване и освобождаване на председателя на ВКС, ВАС и главния прокурор.

Изразяващите особено мнение считат, че разпоредбите, с които са създадени описаните правомощия на министъра в частта им спрямо магистратите от Върховен касационен съд, Върховен административен съд, Върховна касационна прокуратура и Върховна административна прокуратура, респ. техните ръководители, са противоконституционни.

По принцип при създаването на посочените нови правомощия на министъра на правосъдието и правната евроинтеграция спрямо магистратите от инстанциите, без върховните, се изхожда от идеята, че проверките, които прави инспекторатът на министерството ще бъдат доведени до знанието на министъра и той именно въз основа на фактите от тези проверки ще има поглед и ще прави своите предложения до Висшия съдебен съвет. Разпоредбите имат своето конституционно звучене, като се има предвид, че правомощията на инспектората се свеждат до организационното движение на съдебните, прокурорските и следствените дела в районните, окръжните и апелативните съдилища и прокуратури. Това е единият вид контрол, който може и се извършва от Министерството на правосъдието.

Другият вид контрол - по отношение на правилното разрешаване на споровете от правораздавателните органи, се извършва от по-горната инстанция и завършва с върховния съдебен надзор на Върховния касационен съд – чл.124 от Конституцията и Върховния административен съд – чл.125, ал.1 от Конституцията.

Именно поради тези две строго разграничени надзорни функции, упражнявани от министерството, от една страна, и от ВКС и ВАС, от друга, спрямо всички правораздавателни органи, стоящи в йерархията по-ниско от ВКС и ВАС, с указ на президента на републиката (обн., ДВ, бр.120/98г.) бе върнат за ново обсъждане § 9 ЗИДЗСВ (респ. изменението на чл.35 ЗСВ), даващ право на инспектората към Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция да проверява дейността на ВКС, ВАС и Главна прокуратура. При новото обсъждане разпоредбата на чл.35 ЗСВ бе възстановена в първоначалния ѝ вид със съществуването на ал.2, според която

инспекторатът не проверява дейността на ВКС, ВАС, главния прокурор, Върховната касационна и Върховната административна прокуратура.

Правомощията обаче на министъра не са съобразени с тази корекция на закона, поради което те неоправдано и в противоречие с основния закон се разпростират и спрямо магистратите от ВКС, ВАС , главния прокурор, Върховната касационна и Върховната административна прокуратура. Възниква въпросът, откъде министърът ще черпи сведения за качествата на магистратите от тези върховни инстанции, за да прави предложения до Висшия съдебен съвет за назначаването, освобождаването и понижаването им.

Конституционно създадените в чл.124, чл.125, ал.1 и чл.126, ал.2 от Конституцията правомощия на ВКС, ВАС и главния прокурор за върховен надзор над всички съдилища, респ. прокуратури, изключва възможността министърът на правосъдието и правната евроинтеграция да прави каквито и да било предложения пред Висшия съдебен съвет, свързани със статута на магистратите в тези надзорни съдебни органи. Обратното вече е намеса на изпълнителната власт в дейността на съдебната власт и накърняване независимостта на последната.

Поради изложените съображения изразяващите особено мнение приемат, че разпоредбите на § 5 ЗИДЗСВ в частта на чл.27, ал.2 ЗСВ, свързана с правомощията спрямо ВКС, ВАС, ВКП и ВАП, § 7 ЗИДЗСВ в частта на чл.30, ал.2 ЗСВ за думите “за всички длъжности” и разпоредбата на § 54 ЗИДЗСВ в частта на чл.171, ал.2 ЗСВ за думите “срещу всички” противоречат на чл.124, чл.125, ал.1 и чл.126,ал.1 от Конституцията и са противоконституционни.